

NVB Risicogebaseerde Standaard

UBO-identificatie en -verificatie

Inleiding

De AML/CFT-wetgeving verplicht banken de UBO(s) van hun klanten te identificeren en redelijke maatregelen te nemen om de identiteit van de UBO(s) te verifiëren (hierna: ID&V). Deze NVB Standaard beschrijft de Nederlandse risicogebaseerde aanpak voor banken om deze eisen te implementeren in scenario's met een laag, neutraal en hoog risico.

Een belangrijk uitgangspunt voor deze NVB Risicogebaseerde Standaard is dat banken mogen vertrouwen op de juistheid van de informatie die door de klant is aangeleverd of bevestigd. Door dit basisprincipe hoeven banken geen onnodige dubbele controles uit te voeren van gegevens die uiteindelijk afkomstig zijn van dezelfde bron (namelijk de klant). Het toepassen door banken van risico- en eventtrigger ten aanzien van UBOs ondersteunt dit principe.

Deze NVB Standaard beschrijft de Nederlandse risicogebaseerde aanpak voor banken om bovengenoemde eisen te implementeren in scenario's met een laag, neutraal en hoog risico. Het aangegeven risiconiveau van een scenario moet worden geïnterpreteerd binnen de volledige context van de klant, in dit geval met de focus op specifieke risico's met betrekking tot de UBO(s).

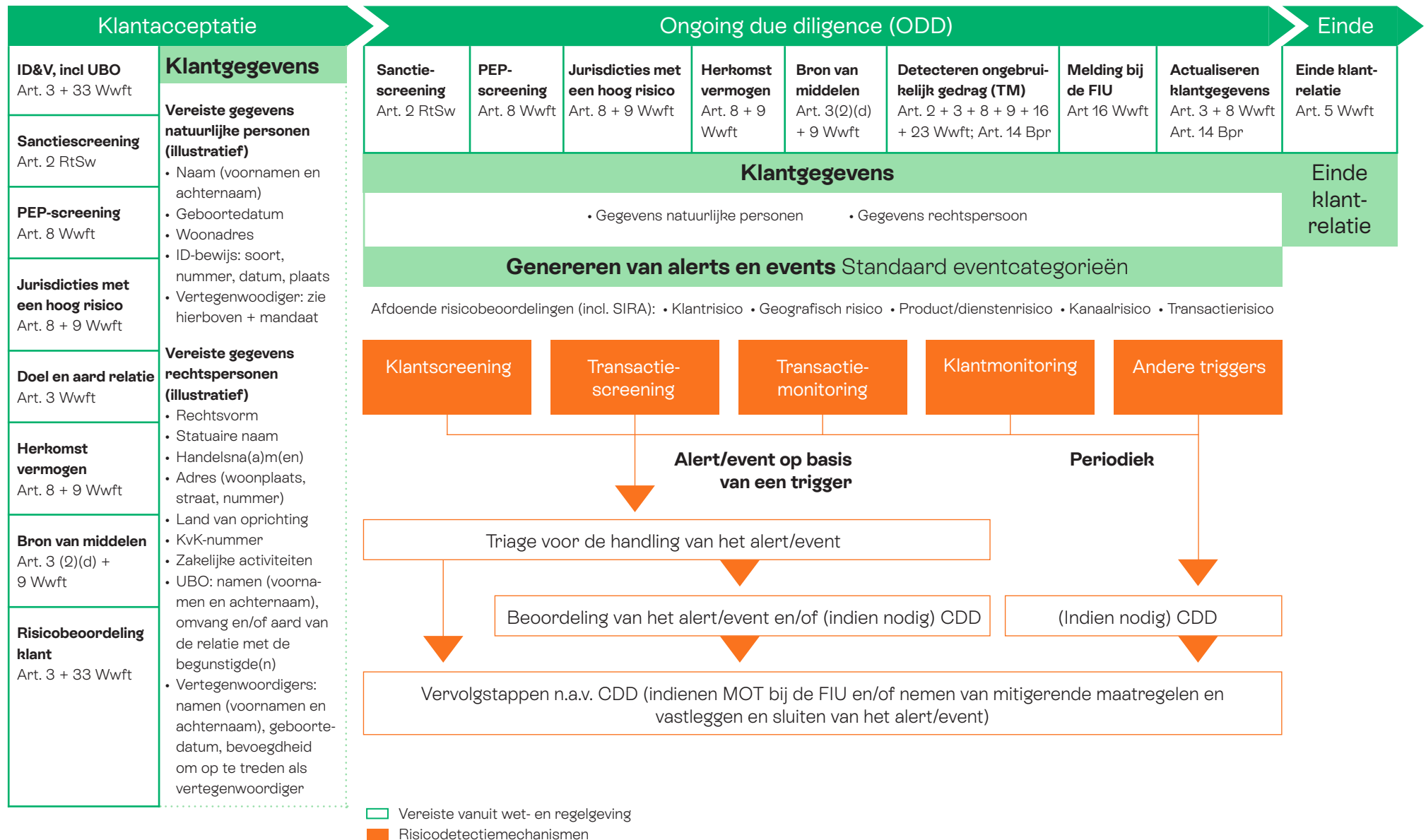
De positionering binnen het Financial Crime Framework

De identificatie- en verificatiemaatregelen voor UBOs zijn essentiële risicomitigerende maatregelen en wettelijke eisen voor het Client Due Diligence (CDD) proces, zowel tijdens de klantacceptatie als tijdens verschillende soorten reviews. Met deze maatregelen kunnen banken het eigendom, de feitelijke zeggenschap en UBOs van rechtspersonen transparant vaststellen. Transparantie over de uiteindelijke belanghebbende(n) draagt bij aan het voorkomen dat criminelen, corrupte personen en sanctieontduikers hun illegale activiteiten en activa kunnen verhullen.

Adequate, correcte en tijdige informatie over de UBO(s) is belangrijk om risico's op witwassen en financieren van terrorisme (hierna: ML/TF risico's) te beheersen en te voorkomen dat rechtspersonen worden misbruikt. Daarnaast is het vergroten van de transparantie met betrekking tot zakelijke entiteiten ook van belang voor het effectief aanpakken van corruptie en fiscale criminaliteit. Informatie over de UBO is nodig om de risico's van een klant te beoordelen en te beheersen en om adequate AML/CFT-maatregelen te implementeren.

Financial Crime Framework

Risicogebaseerd

NVB Risicogebaseerde Standaard

1 NVB Standaard

De eisen die de Wwft stelt aan de identificatie en verificatie van de UBO(s) zijn tweeledig:

- het identificeren wie de UBO/UBOs van de klant is/zijn;
- het nemen van redelijke maatregelen om de identiteit van de UBO(s) te verifiëren.

Deze maatregelen moeten zorgen dat de bank kan vaststellen en weet wie de UBO is. De eisen mogen met een risicogebaseerde benadering worden ingevuld. De mate en diepgang van de informatie en documentatie die wordt verzameld over de UBO, wordt bepaald op basis van de risico-beoordeling door de bank (in dit geval met betrekking tot de UBO en de structuur) en het mitigeren van deze risico's.

In lijn met de EBA Guidelines inzake risicofactoren voor vereenvoudigd klantonderzoek (SDD) kunnen banken bij het verifiëren van de identiteit van een UBO gebruikmaken van een UBO-verklaring die door de klant is afgegeven en ook informatie accepteren die is ontvangen van de klant, in plaats van een onafhankelijke bron. Ook in de aanbevelingen van de FATF wordt benadrukt dat de identificatie kan worden uitgevoerd op basis van informatie die afkomstig is uit een centraal register of van de klant.

Voor scenario's met een laag of neutraal risico mogen banken hun oordeel baseren op informatie uit een UBO-verklaring die wordt aangeleverd door de klant. In 2022 heeft de Nederlandse Kamer van Koophandel (de KvK) het Nederlandse UBO-register opgericht, in lijn met wet- en regelgeving van de EU. Klanten zijn verplicht in dit register volledige en juiste informatie over hun UBO(s) te registreren. Ook voor de informatie in het UBO-register zijn de klanten de bron van de informatie (waarbij het KvK standaardcontroles en -validaties uitvoert) en banken kunnen ook als alternatief aan de klant vragen de informatie in het UBO-register te bevestigen.

Door een risicogebaseerde aanpak voor de identificatie en verificatie van UBOs te hanteren, is het in een scenario van een laag of neutraal risico voldoende om:

- 1 de UBO-informatie in het centrale UBO-register te controleren en een kopie van het uittreksel op te slaan in het klantdossier;
- 2 de klant te vragen de informatie die is verkregen uit het centrale UBO-register te bevestigen of gebruik te maken van de UBO-verklaring die door de klant is aangeleverd.

Hiermee is effectief een tweeledige aanpak bereikt.

In een scenario met een hoog risico moet aanvullende informatie worden verzameld, zeker als het gaat over de UBO of de structuur betreft. Banken moeten op basis van relevante ML/TF risico's en het beperken daarvan, beoordelen of de situatie van een specifieke klant een scenario van een laag, neutraal of hoog risico betreft. In de volgende paragrafen wordt voor ieder van deze scenario's een passende uitvoering en vastlegging van de identificatie en verificatie van UBOs beschreven.

1.1 De identificatie van de UBO(s)

In scenario's met een laag of neutraal risico

Om vast te stellen wie de UBO(s) is/zijn, zijn de volgende risicogebaseerde maatregelen voldoende. Wanneer er een verplichting is om het UBO-register te raadplegen of wanneer er toegang is tot een UBO-register (bijvoorbeeld in Nederland of in een ander land):

- checken van het UBO-register en bewaren van een kopie van het uittreksel; **en**
- de klant verzoeken om de informatie die is verkregen uit het register te bevestigen;

Wanneer er geen verplichting is om het UBO-register te raadplegen of wanneer er geen toegang is tot een UBO-register (bijvoorbeeld buiten Nederland):

- vertrouwen op de UBO-verklaring van de klant; **of**
- vertrouwen op andere betrouwbare bronnen (bijvoorbeeld publieke of wettelijk verplichte informatie, registers die worden beheerd door de overheid).

In een scenario met een hoog risico

Wanneer er een verplichting is om het UBO-register te raadplegen of wanneer er toegang is tot een UBO-register (bijvoorbeeld in Nederland of in een ander land):

- checken van het UBO-register en bewaren van een kopie van het uittreksel; **en**
- de klant verzoeken om de informatie die is verkregen uit het register te bevestigen;

Wanneer er geen verplichting is om het UBO-register te raadplegen of wanneer er geen toegang is tot een UBO-register (bijvoorbeeld buiten Nederland):

- vertrouwen op de UBO-verklaring van de klant, **onderbouwd met** aanvullende informatie, bijvoorbeeld:
- het aandelhoudersregister;
- een trustakte;
- een UBO-verklaring opgesteld door een externe partij (bijvoorbeeld een AML-brief die is opgesteld door een gereguleerde fondsbeheerder);
- jaarverslagen (voor zover beschikbaar).

Eenmanszaken hebben geen UBO en zijn ook niet verplicht een UBO te registreren. Informatie over eenmanszaken is te vinden in het uittreksel van het Handelsregister; niet in het UBO-register. Voor eenmanszaken kan daarom het Handelsregister worden gebruikt in plaats van het UBO-register.

Voor alle scenario's geldt dat de conclusie van de beoordeling en de bijbehorende bewijsstukken en documentatie moeten worden opgeslagen en direct beschikbaar moeten zijn in het CDD-dossier van de klant.

1.2 Verifiëren van de identiteit van de UBO(s)

In scenario's met een laag of neutraal risico

Voor het verifiëren van de identiteit van de UBO kunnen de persoonsgegevens van de UBO in het centrale UBO-register worden gebruikt en moet de klant worden verzocht de identiteitsinformatie te bevestigen. Als alternatief kan de bank de klant of de UBO vragen om een kopie op te sturen van het identiteitsbewijs van de UBO.

In een scenario met een hoog risico

Om de identiteit van de UBO te verifiëren, moet aanvullende informatie worden gebruikt die afkomstig is van een betrouwbare bron, bijvoorbeeld een gewaarmerkte kopie van een identiteitsbewijs. Als de bank de UBO persoonlijk ontmoet, kan de identiteit worden geverifieerd door op dat moment bewijs van de identiteit van de UBO te ontvangen.

2 Impact

Het is belastend en onnodig wanneer klanten hun UBO-informatie moeten aanleveren bij zowel het UBO-register als bij de bank. Door banken in scenario's met een laag of neutraal risico toe te staan de informatie uit het UBO-register te gebruiken, worden de gevraagde inspanningen van de klant en informatieverzoeken aan de klant proportioneler en risicorelevanter.

Ook als banken gebruik maken van digitale oplossingen, bijvoorbeeld door directe koppelingen met de relevante informatie in het Handelsregister of het UBO-register en wijzigingen in deze informatie, wordt het CDD-proces efficiënter en worden de doorlooptijden voor klanten korter.

3 Praktijkvoorbeelden

Voorbeelden van scenario's met een **laag of neutraal** risico:

- eenvoudige bedrijfsstructuren, bijvoorbeeld maximaal twee lagen tussen de klant en de UBO;
- klanten met een of twee aandeelhouders;
- structuren met uitsluitend Nederlandse entiteiten;
- klanten zonder hoog risico activiteiten en zonder andere indicatoren die duiden op een hoog risico.

Voorbeelden van scenario's met een **hoog risico** zijn situaties waarbij (een combinatie van) de volgende risicoindicatoren van toepassing zijn:

- sectoren met een hoger risico;
- landen met een hoger risico, vooral wanneer dit het vestigingsland van de UBO betreft;
- betrokkenheid van aandelen aan toonder of gevolmachtigde aandeelhouders;
- complex product;
- een structuur van meerdere lagen om het eigenaarschap of criminele opbrengsten te verhullen;
- buitenlandse entiteiten die zijn gevestigd in regio's met een hoger risico in de structuur om het eigenaarschap of criminele opbrengsten te verhullen.

Als er sprake is van indicatoren die duiden op een hoog risico dan vindt er over het algemeen verdiepend onderzoek plaats (enhanced due diligence (EDD)) en vaak zal de conclusie van de risicobeoordeling leiden tot een classificatie van een hoog risico. Klanten zonder risicoindicatoren en/of risico's die gemitigeerd worden, zullen doorgaans worden geclassificeerd als klanten met een laag of neutraal risico.

Let op, hierna volgen enkele praktijkvoorbeelden om de praktische toepassing van deze NVB Risicogebaseerde Standaard te illustreren; de lijst is niet volledig.

Laag risico

Voorbeeld

Een Nederlandse BV (een kledingwinkel) is in 100% eigendom van een Nederlands holdingmaatschappij. Deze holdingmaatschappij is in eigendom van nog eens twee Nederlandse holdingmaatschappijen, die ieder 50% van de aandelen houden. Beide holdingmaatschappijen zijn voor 100% in eigendom van hun respectievelijke eigenaar.

NVB Standaard

- De UBOs worden geïdentificeerd op basis van de verklaring van de klant of door bevestiging door de klant van de informatie in het UBO-register.
- De verificatie van de identiteit van de UBOs vindt plaats op basis van het UBO-register en bevestiging door de klant van de identiteitsinformatie of een kopie van het identiteitsbewijs.

Neutraal risico

Voorbeeld

Een holdingmaatschappij is in bezit van alle aandelen van drie dochtermaatschappijen. Deze dochtermaatschappijen leveren IT-diensten aan lokale bedrijven. De holdingmaatschappij en een van de dochtermaatschappijen zijn gevestigd in Nederland. De andere twee dochtermaatschappijen zijn gevestigd in Polen en het VK. De aandelen in de Nederlandse holdingmaatschappij

zijn in bezit van twee personen die beiden 50% van de aandelen bezitten.

NVB Standaard

- De UBOs worden geïdentificeerd op basis van de verklaring van de klant of door bevestiging door de klant van de informatie in het UBO-register.
- De verificatie van de identiteit van de UBOs vindt plaats op basis van het UBO-register en bevestiging door de klant van de identiteitsinformatie of een kopie van het identiteitsbewijs.

Neutraal risico

Voorbeeld

Een Belgische SA/NV heeft een vergunning als betaalinstelling van de Nationale Bank van België. Deze betaalinstelling heeft een fysieke vestiging in Nederland.

NVB Standaard

- De identificatie van de UBO vindt plaats op basis van informatie van de klant.
- De verificatie van de identiteit van de UBO vindt plaats op basis van een kopie van het identiteitsbewijs van de UBO.

Hoog risico

Voorbeeld

Een Nederlandse BV die actief is in de telecom-sector, is voor 50% in eigendom van een bedrijf uit de VAE en voor 50% van een bedrijf uit Zuid-Afrika. Van de Zuid-Afrikaanse moedermaatschappij is 50% van de aandelen genoteerd aan de Johannesburg Stock Exchange en 50% van de aandelen is in handen van een familietrust, met een trustee die is gevestigd op Jersey. De moedermaatschappij in de VAE heeft drie aandeelhouders die alle drie een derde van de aandelen bezitten: een bedrijf in de VAE, een in China en een in Jordanië. Deze drie bedrijven zijn allemaal in eigendom van 100%-aandeelhouders die in dezelfde landen zijn gevestigd als het bedrijf waarvan ze aandeelhouder zijn.

NVB Standaard

- De UBOs zijn te identificeren op basis van de verklaring van de klant of door bevestiging door de klant van de informatie in het UBO-register en dient te worden onderbouwd met aanvullende informatie, zoals aandeelhoudersregisters of handelsregisters.
- De verificatie van de identiteit van de UBOs vindt plaats op basis van informatie afkomstig uit betrouwbare bronnen, bijvoorbeeld een gewaarmerkte kopie van een identiteitsbewijs of doordat de UBO persoonlijk is langsgekomen bij de bank waarbij de identiteit op dat moment is geverifieerd.

Het regelgevend kader

De regelgevende context die van toepassing is op dit onderwerp is te vinden in de relevante delen van de toepasselijke wetten, regelgeving en richtlijnen van verschillende autoriteiten, zoals: de FATF, de EBA, het Ministerie van Financiën en DNB. Hieronder volgt een overzicht van het huidige regelgevende kader met betrekking tot de identificatie en verificatie van UBOs.

- **Aanbeveling 10 van de FATF**

“Identifying the beneficial owner, and taking reasonable measures to verify the identity of the beneficial owner, such that the financial institution is satisfied that it knows who the beneficial owner is.”

- **Interpretatienota voor aanbeveling 10 van de FATF**

“The relevant identification data may be obtained from a public register, from the client, or from other reliable sources.”

- **FATF Guidance Beneficial Ownership of Legal Persons (paragraaf 58)**

Depending on the countries’ specific level of risks, verification measures may comprise the following two components:

- a verification of identity: appropriate steps should be taken to verify the identity of any natural person(s) recorded as a beneficial owner.

- b verification of status: appropriate steps should be taken to verify the basis of identification of a person as a beneficial owner.

- **Article 13(1)b Revised 4AMLD**

“Identifying the beneficial owner and taking reasonable measures to verify that person’s identity so that the obliged entity is satisfied that it knows who the beneficial owner is.”

- **EBA Risk Factor Guidelines, paragraph 4.12**

“... ”

- a firms should ask the client who their beneficial owners are;
- b firms should document the information obtained;
- c firms should then take all necessary and reasonable measures to verify the information: to achieve this, firms should consider using beneficial ownership registers where available.
- d Steps b) and c) should be applied on a risk-sensitive basis.”

- **EBA Risk Factor Guidelines, paragraph 4.41 on SDD measures**

“...accepting information obtained from the client rather than an independent source when verifying the beneficial owner’s identity.”

- **EBA Risk Factor Guidelines, paragraph 4.64 on EDD measures**

“Increasing the quantity of information obtained for CDD purposes as follows: Information about

the client’s or beneficial owner’s identity, or the client’s ownership and control structure, to be satisfied that the risk associated with the relationship is well understood.”

“Increasing the quality of information obtained for CDD purposes to confirm the client’s or beneficial owner’s identity...”

- **Artikel 3 lid 2 sub b Wwft**

“de uiteindelijk belanghebbende van de cliënt te identificeren en redelijke maatregelen te nemen om zijn identiteit te verifiëren”

- **Toelichting op de Wwft**

“An institution must make every effort at all times to verify the identity of a UBO. The intensity can be adjusted to the risk. In principle, it is not sufficient to comply with this obligation by only inquiring about the UBO.”

- **Leidraad Wwft en Sw van de DNB paragraaf 4.5**

“Aan de plicht tot het identificeren van de UBOs kan meestal voldaan worden door de cliënt opgave te laten doen van wie de UBO is. Vervolgens neemt de instelling “redelijke maatregelen” om de opgegeven identiteit te verifiëren, immers is met de door de cliënt verstrekte gegevens niet geverifieerd of deze informatie klopt. De verificatie geschiedt op risicogebaseerde wijze op basis van onafhankelijke en betrouwbare bronnen, bijvoorbeeld openbare bronnen, een uittreksel uit het handelsregister of een bevestiging van de eigen

verklaring door een onafhankelijke derde.
“Een instelling dient altijd de identiteit van de UBO te verifiëren, onafhankelijk van het risico. De identiteit wordt dus altijd geverifieerd, maar de wijze waarop en mate van diepgang waarin dat gebeurt is risicogebaseerd: dat betekent dat bij hoog-risico cliënten zwaardere maatregelen worden getroffen dan bij laag-risico cliënten. De verificatiemaatregelen stellen de instelling in staat om voldoende informatie te verkrijgen om ervan overtuigd te zijn van wie de UBO is.”

Afstemming tussen de ‘DNB Good Practices’ en de ‘NVB Standaard’

DNB heeft als doel organisaties waarop de bank toezicht houdt inzicht te geven in haar beleidspraktijk door bijvoorbeeld een interpretatie van wettelijke vereisten te geven (Q&A), evenals voorbeelden van manieren waarop aan de wettelijke vereisten kan worden voldaan (Good Practices). Het is hierbij belangrijk op te merken dat noch de Q&As, noch de Good Practices van DNB juridisch bindend zijn.

De NVB Standaard beschrijft de toepassing en uitvoering van de risicogebaseerde aanpak in meer detail. Daarnaast geeft de Standaard meer praktische voorbeelden van de identificatie en verificatie van UBOs voor scenario's met een laag, neutraal en hoog risico.

© Mei 2023

Nederlandse Vereniging van Banken
Gustav Mahlerplein 29-35
1082 MS Amsterdam
www.nvb.nl